

KRAJOWA RADA DIAGNOSTÓW LABORATORYJNYCH

Stanowisko

Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych

z dnia 20 sierpnia 2025 r.

do przedstawionej przez Narodowe Centrum Krwi propozycji zmiany ustawy o publicznej służbie krwi

Na podstawie art. 88 pkt 3 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2125), Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych przedstawia stanowisko do proponowanej przez Narodowe Centrum Krwi zmiany art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi, które zawiera dodatkową propozycję uzupełnienia katalogu podmiotów uprawnionych do przeprowadzania kwalifikacji kandydatów na dawców krwi o diagnostów laboratoryjnych posiadających tytuł specjalisty w dziedzinie laboratoryjnej transfuzjologii medycznej.

Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych (dalej: Rada), odnosząc się do przygotowanej przez Narodowe Centrum Krwi propozycji zmiany art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi, w brzmieniu:

„w art. 15 ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) pobrania krwi i jej składników dokonuje lekarz albo pielęgniarz, albo położna, albo ratownik medyczny, albo diagnosta laboratoryjny zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi, o której mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2-4, posiadający kwalifikacje zawodowe określone w przepisach wydanych na podstawie art. 14 ust. 1i, oraz posiadający, oprócz lekarza, techniczne możliwości konsultacji z lekarzem, a w razie konieczności wezwania zespołu ratownictwa medycznego, i oprócz lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, mający do dyspozycji osobę uprawnioną do podawania samodzielnie lub na zlecenie lekarza leków stosowanych przy udzielaniu pierwszej pomocy.”.

proponuje korektę redakcji ww. przepisu w celu wyeliminowania niejasności regulacji i związanych z nią usterek legislacyjnych, w tym wprowadzenie w przepisie literowego wyliczenia, z uwagi na to, że celem regulacji jest wskazanie podmiotów uprawnionych do pobierania krwi wraz z przypisaniem tym podmiotom zróżnicowanych warunków, których spełnienie jest wymagane.

Z uwag na powyższe proponuje się nadanie art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi następującego brzmienia”

„w art. 15 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) pobrania krwi i jej składników dokonuje:

- a) lekarz albo*
 - b) pielęgniarka, położna albo ratownik medyczny, posiadający techniczne możliwości konsultacji z lekarzem, a w razie konieczności wezwania zespołu ratownictwa medycznego, albo*
 - c) diagnosta laboratoryjny, posiadający techniczne możliwości konsultacji z lekarzem, a w razie konieczności wezwania zespołu ratownictwa medycznego, oraz mający do dyspozycji osobę uprawnioną do podawania samodzielnie lub na zlecenie lekarza leków stosowanych przy udzielaniu pierwszej pomocy*
- zatrudnieni w jednostce organizacyjnej publicznej służby krwi, o której mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2-4, oraz posiadający kwalifikacje zawodowe określone w przepisach wydanych na podstawie art. 14 ust. 1i.”.*

Równocześnie Rada przedstawia propozycję zmiany w art. 15 ust. 1 pkt 1, polegającej na rozszerzeniu katalogu podmiotów uprawnionych do przeprowadzania kwalifikacji kandydatów na dawców krwi o diagnostów laboratoryjnych, którzy posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie laboratoryjnej transfuzjologii medycznej, po spełnieniu przez nich wymagań analogicznych do wymagań przewidzianych w przypadku kwalifikacji przeprowadzanej przez pielęgniarkę.

„w art. 15 w ust. 1 w pkt 1:

- 1) w lit. b na końcu dodaje się wyraz „albo”;*
- 2) dodaje się lit. c w brzmieniu:*

„c) diagnostę laboratoryjnego posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie laboratoryjnej transfuzjologii medycznej, który przeprowadził, pod nadzorem lekarza, co najmniej 100 kwalifikacji dawców do oddania krwi lub jej składników”.

Jako uzasadnienie dla przedstawionej propozycji, należy wskazać, iż diagności laboratoryjni są jedną z kluczowych grup zawodowych w systemie ochrony zdrowia, posiadającą ustawowe kompetencje w zakresie medycyny laboratoryjnej. Stanowią oni wykwalifikowany personel medyczny (wszyscy posiadają tytuł zawodowy magistra) oraz mają możliwości uzyskania specjalizacji w dziedzinach medycyny laboratoryjnej, w tym specjalizację w dziedzinie laboratoryjnej transfuzjologii medycznej, której program wymaga zdobycia zarówno wiedzy merytorycznej jak i odbycia staży kierunkowych z zasad kwalifikacji kandydatów na dawców oraz dawców krwi i jej składników w Dziale Dawców oraz w Dziale Pobierania jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi.

Dopuszczenie możliwości kwalifikowania dawców krwi przez diagnostów laboratoryjnych posiadających specjalizację z laboratoryjnej transfuzjologii medycznej, zgodnie z proponowaną zmianą art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi, przyczyni się do znacznego zwiększenia możliwości przeprowadzania kwalifikacji oraz jej dostępności, co potencjalnie może doprowadzić do zwiększenia liczby osób zainteresowanych donacją.

Rozszerzenie katalogu specjalistów uprawnionych do przeprowadzania kwalifikacji ma istotne znaczenie zwłaszcza w przypadku ograniczonej liczby lekarzy np. w oddziałach terenowych czy podczas mobilnych akcji pobierania krwi. Podkreślenia wymaga, że diagności laboratoryjni stanowią około połowy personelu Centrów Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa.

Ponadto, warto wskazać, iż diagności laboratoryjni już obecnie, na podstawie *ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* (art. 19 ust. 5a pkt 2 i ust. 5b pkt 1 ustawy), uprawnieni są do przeprowadzania badania kwalifikacyjnego poprzedzającego szczepienie oraz do wykonywania szczepień. Z kolei, zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 kwietnia 2021 r. w sprawie kwalifikacji osób przeprowadzających badania kwalifikacyjne i szczepienia ochronne przeciwko COVID-19*, posiadają uprawnienia do przeprowadzania badania kwalifikacyjnego osób do szczepień ochronnych przeciwko COVID-19.

Z poważaniem,

dr n. med. Monika Pintal-Ślimak

Prezes Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/